

**Jen si děti všimněte,
co je všechno na světě.**

**Školní vzdělávací program
Mateřské školy Na Třísle, Pardubice
září 2018**

Schváleno na pedagogické radě : 28.08.2018

Platnost od 01.09.2018 – 31.08.2024

Aktualizováno : 1.9. 2021

1. Identifikační údaje

Název školy: Mateřská škola Pardubice, Na Třísele 70

Adresa: Na Třísele 70, Pardubice 530 02

Ředitelka: Marie Habichová

Forma organizace: příspěvková 1.7. 1994

IČ: 60157372

Telefon: 774940748

E-mail: ms@msnatrisle.cz

Web: www.msnatrisle.cz

Zřizovatel: Statutární město Pardubice

Magistrát města Pardubic

Pernštýnské nám. 1

530 21 Pardubice

IČ: 00274046

DIČ: CZ00274046

Telefon: 466859111

E- mail: posta@mmp.cz

Web: www.pardubice.eu

Obsah

1.	Identifikační údaje	2
2.	Obecná charakteristika školy.....	5
3.	Podmínky vzdělávání	5
3.1	Materiální podmínky	5
3.2	Životospráva	8
3.3	Psychosociální podmínky.....	9
3.4	Organizační chod	10
3.5	Řízení mateřské školy	10
3.6	Personální zajištění.....	11
3.7	Spoluúčast rodičů	11
3.8	Spolupráce s institucemi	11
4.	Organizace vzdělávání	12
4.1	Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd.....	12
4.2	Charakteristika jednotlivých tříd	12
4.3	Přijímací řízení	13
4.4	Režim dne	13
4.5	Distanční vzdělávání pro předškoláky.....	14
5.	Charakteristika vzdělávacího programu	15
6.	Vzdělávací obsah	16
6.1	S pohádkou od podzimu do léta.....	16
6.2	Přírodou krok za krokem	16
6.3	Moje město, moje země.....	17
6.4	Jak pracujeme.....	17
7.	Evaluační systém	21
7.1	Evaluační na úrovni třídy – vnitřní.....	21
7.2	Evaluační na úrovni školy – vnější	21
7.3	Techniky evaluace a hodnocení.....	22

Přílohy :

METODY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

PEDAGOGICKÉ ZÁSADY

ROZVOJOVÝ PROGRAM PRO DĚTI S OŠD

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

ORGANIZACE ŠKOLNÍHO ROKU

PLÁN PEDAGOGICKÝCH PORAD

KONTROLNÍ A HOSPITAČNÍ ČINNOST

POUČENÍ DĚTÍ O BEZPEČNOSTI

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

TALENTOVANÉ A NADANÉ DĚTI

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

LIDSKÁ PRÁVA

EVALUAČNÍ A AUTOEVALUAČNÍ DOTAZNÍK PROVOZNÍHO ZAMĚSTNANCE

EVALUAČNÍ A AUTOEVALUAČNÍ DOTAZNÍK UČITELKY MŠ

EVALUACE ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

MRAVNÍ NÁVYKY

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI V MŠ

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD 2 – 3 LET

LOGOPEDICKÁ PREVENCE

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola byla otevřena v květnu 1979 a jejím zřizovatelem byl n.p. Pragoděv.

V roce 1993 byla v rámci privatizace převedena na nového zřizovatele – Město Pardubice.

Od 1.7.1994 je MŠ právním subjektem s příspěvkovou formou hospodaření.

Součástí MŠ je školní jídelna.

Areál mateřské školy se nachází v historické části města na břehu řeky Chrudimky, která je na severní straně, na východní a jižní straně vede komunikace a západní stranu lemují obytné domy.

Jedná se o 4 samostatné budovy. Všechny budovy jsou propojeny zastřešenou a částečně krytou chodbou. Budovy jsou přízemní. Každá třída má svoji budovu – pavilon, v které je šatna, umyvárna a WC, učitelská šatna s WC, třída, místnost na pomůcky a kuchyňka.

Každá budova má ještě místnost:

- pavilon A – dílna
- pavilon B – letní umyvárna
- pavilon C – oddychová místnost

Všechny třídy jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem, hračkami a učebními pomůckami.

Jeden pavilon je hospodářská budova, v které se nachází kuchyň s přílehlými prostorami, prádelna s přílehlými prostorami a kanceláře.

K mateřské škole patří velká zahrada – každý pavilon má svoji část s vybavením – hračky, průlezký, atd.

3. Podmínky vzdělávání

Jsou to takové podmínky, které ovlivňují vzdělávání dětí v naší mateřské škole.

3.1 Materiální podmínky

Třída Koťátek

Pavilón Koťátek spolu s ostatními pavilony svými vnitřními prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy podle platných předpisů.

Vnitřní uspořádání pavilonu – vstupní chodbička, šatna dětí, šatna učitelek a personálu MŠ, místnost pro uložení úklidových prostředků, umyvárna, herna, třída, kabinet, oddělený prostor pro lůžka, přípravná kuchyňka.

Některé z těchto prostor prošly v létě 2013 částečnou nebo úplnou rekonstrukcí.

V prostorách šatny a vstupní chodbičky byla posunuta příčka zdi, čímž se zvětšila podlahová plocha šatny a jednotlivé šatnové bloky mohou být přehledně uspořádány po obvodu místnosti. Z bezpečnostních důvodů jsou nově šatny uzavřeny a rodiče si při odchodu sami šatnu otvírají elektrickým vrátným. Děti nemohou samy opustit budovu školy. Dále zde bylo vymalováno a položena nová podlaha. Velké okno s průhledem do třídy bylo zazděno a nahrazeno dveřmi, které jsou určeny pro vstup dětí do prostoru třídy. Na stěnách jsou umístěny 3 nové korkové nástěnky a nalepen koberec, kde se děti svými výtvary podílí na výzdobě interiéru.

Umyvárna byla zrekonstruována kompletně, tj. výměna keramiky, vodovodních baterií, zrcadel, obložení, dlažby, sprchového koutu, toalet. Jednotlivé toalety jsou odděleny zástěnami. Velké okno s průhledem do třídy bylo nahrazeno novým. Dále byly vyměněny dvoukřídlé dveře za jednokřídlé,

zbylý prostor se zazdil. Regál pro výtvarný materiál byl nahrazen novou prostornou skříní. Také věšáčky na ručník a hřeben dětí byly nahrazeny vkusným blokem s oddělenými přihrádkami.

Prostory herny a třídy jsou kompletně vymalované. Byla vyměněna sedací souprava, průběžně se třída a herna dovybavuje novými hračkami a pomůckami, byla vybavena novým, na míru vyrobeným nábytkem, novými postýlkami, peřinkami a povlečením pro děti. Dále byl zakoupen nový dřevěný pojízdný stojan na pyžamka, který nahradil kovový, nevyhovující. V kabinetu je uložený didaktický materiál, který se, s ohledem na finance, stále doplňuje – byly zakoupeny nové didaktické pomůcky a hračky.. Hračky, pomůcky a náčiní jsou uloženy tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a vyznaly se v jejich uložení.

Přípravná kuchyňka prošla celkovou rekonstrukcí – výměna dlažby, obkladů, nová kuchyňská linka, jídelní stůl, byla zakoupena nová myčka nádobí. V celém pavilonu byly vyměněny vnitřní dveře, dveře ke kabinetu zůstaly původní.

Celá MŠ prošla v roce 2015 další rekonstrukcí – všechny budovy i střechy byly zatepleny, byla vyměněna okna, dveře, položena nová podlahová krytina v prostoru herny a třídy..

V roce 2017 proběhla rekonstrukce šaten učitelek včetně sociálního zázemí.

Popis třídy: Třída Koťátek má hernu, kde děti využívají prostorově výrazné hračky – velké molitanové kostky, polikarpova stavebnice, žíněnky, barevné kytičky /podsedáky/, nízký basketbalový koš, stavebnice v boxech, plastová vláčková dráha, rohová sedací souprava s novou dětskou knihovničkou, dále je zde dopravní koberec, dřevěné kostky, auta a piano s pomůckami na HV. V rohu místnosti je koutek s dětskými kočárky, kostýmy a oblečky pro panenky. Na stěně je magnetická tabule, kde máme celoročně narozeninový kalendář všech dětí. Herna je oddělena od třídy stahovacími dveřmi. Ve třídě je nový, na míru vyrobený, nábytek rozmístěn tak, aby děti měly možnost hrát si v koutcích, nízký nábytek je policový, dále je zde stoleček s výtvarným materiálem, který je dětem volně přístupný a nový stoleček na pitný režim. Dřevěným plůtkem je oddělena dětská kuchyňka se sedací soupravou. Uprostřed místnosti jsou čtyři dětské stolečky se židličkami, které jsou určeny dětem 2 – 4 letým, pro které je tento pavilon určen. Pod oknem v rohu herny učitelský stůl s novými židlemi a novými policemi – do celé třídy byly vyrobeny nové dřevěné kryty na topení.

Třída Zvídálků

Pavilon Zvídálků spolu s ostatními pavilony svými vnitřními prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy.

Vnitřní uspořádání pavilonu – vstupní chodbička, místnost pro uložení úklidových prostředků, šatna dětí, šatna učitelek a personálu MŠ- po rekonstrukci, umývárna + WC, herna, kabinet, třída, oddělený prostor pro lehátka dětí a přípravná kuchyňka.

Rekonstrukce viz. třída Koťátek...

Pavilon Zvídálků- jeho hlavní část tvoří prostorná třída a herna. Vybavení odpovídá věku dětí 4 – 6/7 letým. Herna je oddělena od třídy zatahovacími dveřmi.

Třída slouží zároveň jako jídelna. Uprostřed místnosti jsou čtyři dětské stolečky se židličkami, nachází se zde i stůl s pitným režimem. Tento prostor je určen spíše ke klidnějším hrám a činnostem dětí. Jsou tu poličky s knihami, různými drobnějšími stavebnicemi, společenskými i didaktickými hrami. Nalezneme zde také výtvarný koutek- stůl s bohatou nabídkou materiálů a pomůcek pro tvoření dětí. Nově zakoupený Klokánův kufr slouží jako velmi pěkná didaktická pomůcka pro individuální logopedickou péči. Dále je zde stůl s počítačem Kid Smart, kde se děti prostřednictvím vhodných programů rozvíjí v různých oblastech. Na zadní stěně visí velká a malá magnetická tabule.

Herna poskytuje dětem prostor k pohybovému vyžití. Větší část podlahy je pokryta novým barevným kobercem. Nachází se tu pomůcky a nářadí pro pohybové aktivity dětí. Děti mají možnost pohybových

chvílek s TV náradím a náčiním – nové žíněnky, dřevěné překážky, strachový pytel, kuželky, hula kruhy. Děti si v herně vytvářejí svoje námětové koutky díky molitanovým kostkám a nové polikarpově stavebnici. Pod keramickou nástěnnou plastikou je umístěna nová červená sedací souprava, prostor pro kočárky a krabicemi s pomůckami pro různé námětové hry a kostýmy pro děti... V prostoru u oken stojí dřevěné divadélko s maňásky, boxy s malými stavebnicemi a kuchyňka vybavená nádobím. Dále je zde dopravní koutek s auty a dřevěnou vláčkodráhou. Nedílnou součástí prostoru je i hudební koutek s klavírem, CD přehrávačem.

Stěny tohoto pavilonu jsou barevně vymalovány – žlutá a hráškově zelená - působí velice pozitivně. Topení ve třídě i v herně kryje nové, barevně sladěné, dřevěné obložení. Třidu i hernu osvětlují zářivky.

Učitelská knihovna se nachází v logopedické místnosti, kde je k dispozici všem učitelkám.

Třída Motýlků

Pavilon Motýlků spolu s ostatními pavilony svými vnitřními prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy.

Vnitřní uspořádání pavilonu je totožné s ostatními pavilony – vstupní chodbička s nástěnkou pro informace rodičům, místnost pro uložení úklidových prostředků, prostorná šatna dětí, s kobercovou a korkovými nástěnkami, kde je dostatek prostoru na prezentaci práce dětí, jídelníček, akce třídy a další důležitá sdělení, dále pak šatna učitelek a personálu MŠ, která byla v roce 2017 zcela zrekonstruovaná, včetně nábytku, dále umývárna s WC, sprchový kout, součástí tohoto prostoru je skříň na výtvarný materiál, police s háčky na ručníky a hřebeny, dále herna, kabinet, třída, oddělený prostor pro lehátka dětí a přípravná kuchyňka.

Pavilon Motýlků tvoří prostorná třída, která je propojena s hernou velkými stahovacími koženkovými dveřmi. Stěny těchto prostor jsou barevně odlišeny, v zadní části herny je velká mozaika se zvířecím motivem, ostatní plochy stěn jsou vyzdobené vlastními výtvarnými pracemi dětí. Díky velkým oknům po celém obvodu pavilonu jsou prostory světlé, v létě je možnost využití žaluzií. Topná tělesa jsou zakryta veselým barevným obložením, které splňuje bezpečnostní normy. Třída slouží zároveň jako jídelna, uprostřed jsou čtyři stoly se židličkami, svou velikostí odpovídají 4-6/7 letým dětem, pro které je tento pavilon určen. Po obvodu třídy jsou prostory jak pro učitelky (včetně pracovního stolu, a stolu na výpočetní techniku), tak pro námětové koutky. Děti mají k dispozici výtvarný koutek, jeho součástí je výtvarný stůl, kde je volně přístupný materiál pro tvoření, pro rozvoj grafomotoriky i jemné motoriky, dále čtenářský koutek s rozsáhlou knihovnou (obsahuje encyklopedie, knihy příběhů a pohádek, pedagogickou literaturu – průběžně doplňujeme). Jednu celou stěnu tvoří nízké skříňky se stavebnicemi, hrami pro rozvoj jemné motoriky, logického myšlení, postřehu, paměti, konstruktivních dovedností, čtenářské gramotnosti, předmatematických představ, pozornosti, rozvíjení poznatků o světě. Součástí je nově zakoupený Klokánův kufr, který slouží jako velmi pěkná didaktická pomůcka při společné, individuální práci i práci s dětmi zařazenými do inkluze. Dále je zde prostor s kobercem pro další námětové koutky- dřevěný domeček s postavičkami a zařízením. Ve třídě je pod oknem opatřeným sítí stůl na pitný režim, kde mají děti po celý den zajištěný pitný režim. Herna je plně využívána dětmi v rámci ranních a odpoledních her. Jsou zde k dispozici prostorově výrazné barevné molitanové kostky, Polikarpova stavebnice, říční kameny, nášlapné dráhy, které zlepšují rovnováhu dětí a s tím související hrubou motoriku a koordinaci pohybů, žíněnky, dřevěná lavička, ribstole. V rohu místnosti je dřevěná věž, kde jsou uloženy další pomůcky pro sportovní aktivity (kužely, padák, strachový tunel, míčky, overbally, atd.). Součástí herny je pokojíček se sedací soupravou a kuchyňkou, dopravní koberec s různými dráhami a dopravními prostředky, hudební koutek u piana s Orffovým instrumentářem. Herna slouží také k odpočinku dětí, nově byly zakoupeny peřinky a povlečení. Součástí je prostor pro uložení postýlek a stojan na pyžama oddělený barevnými látkovými žaluziemi. Dále pavilon tvoří kabinet pro uložení pomůcek a didaktického materiálu (postupně se dovybavuje) a zrekonstruovaná přípravná kuchyňka, určená pro výdej jídla, nově byly zakoupeny:

servírovací stůl a myčka nádobí. V roce 2019 byly zakoupeny nové postýlky s matracemi a povlečením, lavička na cvičení.

Oddechová místnost

Oddechová místnost se nachází vpravo v zadní části MŠ a navazuje na pavilon Kořátek. V této místnosti je hlavní uzávěr vody pro pavilon Kořátek. V roce 2019 proběhla rekonstrukce, byla sem přesunuta učitelská knihovna. Je třeba ji dovybavit, nábytek apod.

Tato místnost se od roku 2014 začala využívat i na logopedické chvíle, které vede v MŠ Mgr. Martina Sádovská.

Školní zahrada

Každý pavilon má svoji zahradu, kterou děti pod dohledem pedagogů celoročně využívají. Každá část má své pískoviště, které bylo rekonstruováno a doplněno o zakryvací síť proti padání listí a zamezení pohybu koček, domeček na hračky a lavičky.

Na pavilon Kořátek byl v roce 2013 pořízen nový herní prvek Loď a houpadlo Ryba. V roce 2019 lanový parkur.

Na pavilonu Zvídálků byly pořízeny v roce 2015 nové herní prvky- Housenka a Lanový parkur. V roce 2016 bylo opraveno dětské hřiště a v roce 2017 opravena terasa a pokryta tartanovou plochou se skákacím panákem. Na této části zahrady je také umístěna studna, voda z ní se využívá na zavlažování pískovišť a zalévání zahrady.

Na pavilonu Motýlků mají děti k dispozici hřiště s tartanovou plochou, trampolínu, doskočiště s novou tartanovou plochou, opravené v roce 2017, novou herní sestavu Piccolo 04 zhotovenou v roce 2016 a mlhoviště, které bylo v roce 2016 taktéž rekonstruované. Je velmi přínosné v teplých dnech pro otužování dětí a hry s vodou.

Podél plotu od Chrudimky jsou vysázeny thuje, byla zde vytvořena nová brána, která slouží pro vjezd větších aut do areálu MŠ. Je využívána zejména při rekonstrukcích, budování (např. nový kamínkový koberec mezi pavilony, nový chodník a vjezd, nový záhon s květinovou a keříkovou výsadbou na kamínkovém podloží, nový přístřešek na kola, informativní tabule) Nejnovější je budování přístřešku na tříděný odpad, domeček na nářadí a sušák na prádlo v roce 2018.

Zahrada má listnaté, jehličnaté i ovocné stromy, hlavně kaštan je u Kořátek přínosný nejen plody, ale i částečně stínem ve slunečných a teplých dnech. Vepředu podél plotu je plot živý. Zahradu nám 2x za rok udržuje zahradník (stříhání živého plotu, dřevin, hrabání a svoz spadlého listí, výsadba zeleně apod.) Běžnou údržbu zahrady a sekání provádí dle potřeby školnice. K tomuto účelu máme zakoupenou sekačku. Naše zahrada je celoročně jako ze škatulky.

Zahrada je dostatečně prostorná, do budoucna, dle finančních prostředků, ji budeme obohacovat o nové herní prvky sloužící k rozvíjení pohybových aktivit a dovedností.

Při pobytu venku na školní zahradě děti využívají letní umyvárnu, kde jsou i toalety pro děti, které byly v roce 2018 v prosinci také rekonstruovány. Zde je umístěn hlavní uzávěr vody pro pavilon Zvídálků.

3.2 Životospráva

Mateřská škola má vlastní kuchyň, kde je dětem poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Kuchyň byla o letních prázdninách 2018 plně rekonstruována. Přípravné kuchyňky byly v roce 2013 zrekonstruovány. Ty slouží k výdeji obědů a svačinek. Všechny jsou vybaveny myčkami na nádobí a všechno nádobí ze třídy se zde postupně umývá. Malým dětem připravují svačinky učitelky, postupně si i malé děti berou jídlo samy. Velké děti se obsluhují samostatně.

Vytváření žádoucích stravovacích návyků zajišťujeme:

- Vyváženou a pestrou stravu
- Podávání ovoce a zeleniny každý den
- Minimálně 1 x týdně zařazujeme bezmasá jídla
- Podáváme dětem celozrnné pečivo
- Zařazujeme luštěniny, drůbež, rybí maso
- Zajišťujeme po celý den pitný režim mírně slazenými i neslazenými nápoji
- 1x týdně ve středu vaříme oběd na přání dětí
- Každý pátek si starší děti mažou pečivo samy
- Zařazujeme do jídelníčku jídla mezinárodní kuchyně
- Děti do jídla nenutíme
- Děti mají na výběr mléčný nápoj – čaj
- Pečeme dětem domácí buchty, min. 1x měsíčně
- Slavíme MDD a Mikulášskou nadílku zdravými balíčky pro děti

Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Dopolnední svačinka se podává kolem 9. hod., oběd od 11.35 hod. a odpolední svačinka ve 14.30 hod. Zajišťujeme takový denní rytmus a řád, který je natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

3.3 Psychosociální podmínky

Snažíme se, aby se děti v prostředí mateřské školy cítily bezpečně, spokojeně a dobře. Respektujeme potřeby dětí, reagujeme na ně a napomáháme v jejich nenásilném, přirozeném a citlivém uspokojování. Využíváme Maslowovu pyramidu třídění lidských potřeb. Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem. Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Umožňujeme vstup do třídy i rodičům dětí. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno. Způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřijatelná. Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, vzájemná pomoc a podpora. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů, dodržujeme pravidla chování. Třída je kamarádkým společenstvím, v němž jsou rády.

Naplnění potřeb dítěte v MŠ podle teorie amerického psychologa Abrahama Maslowa.

Každé patro pětistupňové pyramidy je vyhrazeno jedné oblasti potřeb. Pokud není naplněno patro spodní, není dle teorie možné naplnit žádné z vyšších pater.

Potřeba sebeaktualizace
a sebeuskutečnění: potřeba naplnit
své schopnosti a snaha být nejlepším,
jakým jen člověk může být

Potřeba úcty a uznání: respektování druhými,
efektivní komunikace, absence trestů

Potřeba lásky a náležitosti: tělesný kontakt, oční kontakt, úsměv,
slova uznání a přijetí, soustředěná pozornost, dárek

Potřeba bezpečí a jistoty: bezpečné prostředí, bezpečná učitelka a ostatní lidé v MŠ, bezpečné děti, pravidla

Fyziologické potřeby: jídlo, spánek a odpočinek, pohyb, vyměšování, hygienické potřeby, potřeba absence bolesti, sexuální potřeby...

3.4 Organizační chod

Provoz mateřské školy je od 6.30 hod. do 16.30 hod. Ráno děti přichází na svůj pavilon, kde se účastní všech činností. Z bezpečnostních důvodů se branka v 8.30 hod. uzamyká a zároveň každá učitelka uzavře svůj pavilon. Pro děti odcházející po obědě se otevírá od 12.15 – 12.45 hod. Odpoledne se znovu otevírá od 14.30 hod. Odpoledne se scházíme v letních měsících na školní zahradě, šatny zůstávají otevřeny, třídy se z bezpečnostních důvodů uzamykají. V zimních měsících nebo za nepříznivého počasí se děti od 16.00 hod. dle rozpisu služeb schází do odchodu domů na pavilonu Kořátek u nejmladších dětí, kde je konečná služba.

V mateřské škole, která je zaměřena na sport, probíhají tyto aktivity:

Sportování v sokolovně, Bruslení, Sportovní hry, Plavání, Lyžování Ski Fanatic, Angličtina, Keramika, Logopedie, Jóga

(viz. Organizace školního roku) Těchto aktivit se účastní děti ze smíšených tříd Motýlků a Zvídálků. Tyto starší děti se účastní i ekologického programu v Ekocentru Paleta. Každý měsíc se účastní všechny děti kulturních programů – divadelní a filmová představení, výstavy, exkurze, besedy. Několikrát za rok jezdíme na výlety, 1x za rok jezdí starší děti do letní školy v přírodě.

Veškeré činnosti jsou organizovány tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě. Klademe důraz na prožitkové učení. Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nachází potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí, mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Nejsou překračovány doporučené počty dětí ve třídě.

Provozní zaměstnanci stolují společně s dětmi a učitelkami na třídách. Paní školnice pomáhá na třídě Kořátek při režimových momentech do 9.00 hod, než začne pracovní doba paním uklízečkám. (V případě práce školního asistenta na jiné třídě.) Obě pomáhají při stolování, oblékání a dalších režimových momentech. Jejich pracovní doba je uzpůsobena potřebám mateřské školy. Střídají se v ranní (9.00 – 13.00 hod.) a odpolední směn (13.00 – 17.00 hod.), aby byla vždy jedna přítomna v každou denní dobu.

Od 1.září 2019 pracuje v mateřské škole školní asistent na 0,5 úvazek v rámci OP VVV - Šablony II

Od 1.září 2018 pracuje v mateřské škole učitelka na překrývání ve třídě s ředitelkou ve výši úvazku 0,435. Je splněn PH Max školy.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny. (viz. Pracovní řád).

Při informačním systému se využívá osobní kontakt, pedagogické a provozní porady, nástěnka u docházky v hospodářském pavilonu, sešit informací, mobilní tel. linky. Snažíme se, aby všichni pracovníci MŠ pracovali jako tým. Případné problémy řešíme hned a hledáme společné cesty. V rámci delegování pravomocí zná každý pracovník své povinnosti a úkoly, za které plně odpovídá.

Na třídách jsou zhotoveny TVP, které vychází z tohoto programu a reagují na aktuální situaci, věkové složení dětí a zaměření třídy. Zhotovení třídních vzdělávacích programů je plně v kompetenci učitelek a jsou konzultovány na pedagogických radách.

3.6 Personální zajištění

Pedagogický sbor je pracovním týmem, ve kterém funguje spolupráce, důvěra, tvořivost a spolehlivost.

Počet zaměstnanců školy:

- 6 učitelek na plný úvazek (včetně ředitelky) + 0,435 úvazku učitelka a překrývání služeb
- 1 školní asistent na částečný úvazek - 0,50 %
- 1 vedoucí školní jídelny na plný úvazek
- 1 kuchařka na částečný úvazek – 0,75%
- 1 školnice na plný úvazek
- 2 uklízečky na částečný úvazek – 0,50%

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole, mají požadovanou odbornou kvalifikaci.

3.7 Spoluúčast rodičů

Spolupráce s rodiči je na velmi dobré úrovni. Rodiče se účastní akcí MŠ (např. Třídní schůzky, Vánoční zvonkovaní, Velikonoční tvoření, Čarodějnice, Zápis nanečisto, Besídka pro maminky, Rozloučení s předškoláky). Bližší informace viz. Organizace školního roku. Formou informací na nástěnce či na webových stránkách jsou pravidelně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Dále nám pomáhají s vybavením tříd výtvarnými a sportovními potřebami. Spolupracují při organizování výletů, provádí odborné konzultace.

Dle potřeby probíhají individuální rozhovory o dětech. Učitelky i personál MŠ chrání soukromí rodiny a zachovávají mlčenlivost. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, diskrétně a s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Snažíme se, aby ve vztazích mezi rodiči a pedagogy panovala oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost a porozumění, respekt a ochota. Spolupracujeme na základě partnerství.

3.8 Spolupráce s institucemi

Předškolní vzdělávání je vnímáno také jako důležitý počátek pozitivního socializačního procesu. Naše škola je propagována jako pevná součást města, spolupracuje s mnoha institucemi:

- S Městským obvodem I. – dotace akcí pořádaných MŠ, prezentace výtvarných prací dětí MŠ
- S PPP – konzultace s p.ředitelem Mgr. Jiřím Knollem – Minimální preventivní program, odklady školní docházky, inkluzivní vzdělávání
- SPC Svítání, Lentilka – vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- Se ZŠ Štefánikova a ZŠ Bratranců Veverkových – prezentace ředitele, zástupce školy v MŠ, Den otevřených dveří – prohlídka školy, účast na výuce v 1. třídách, společná účast dětí ZŠ na programu ke Dni dětí v MŠ
- S Univerzitou Pardubice- sportovní akce, exkurze...

- S DDM Beta – keramika, výtvarné soutěže, programy
- S DDM Delta – sportovní soutěže
- S logopedkou Mgr. Martinou Sádovskou – logopedický screening, reedukace výslovnosti
- Využíváme sportoviště (zimní stadión, aqua centrum, tenisová hala, sokolovna, areál Hlinsko-lyžování – SKI Fanatic), spolupracujeme s integrovanými záchrannými složkami – HZS, ZS, PČR, společně navštěvujeme kulturní stánky (VČD, KD Hronovická, Malá scéna, Galerie, Zámek, Kostel sv. Bartoloměje, Krajská knihovna), ekocentrum Paleta, farma Apolenka, ekocentrum Lipeč, Žleby, letiště, dostihové závodiště, České dráhy, IC Kosatec, MALAYA – Centrum jógy.

4. Organizace vzdělávání

4.1 Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd

Mateřská škola zajišťuje celodenní provoz od 6,30 – 16,30 hod.

Mateřská škola je pavilónového typu. Každá třída je na samostatném pavilonu, který má veškeré potřebné zázemí – tj. šatny, třídy, sociální zařízení pro děti i dospělé, kuchyňku, kabinet a úklidovou komoru. Každý pavilon má svoji zahradu s kompletním vybavením.

Všechny třídy jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem a hračkami. Nabízí podnětné tvůrčí prostředí pro práci individuální, skupinovou, frontální, spontánní i řízenou.

4.2 Charakteristika jednotlivých tříd

Kapacita mateřské školy je 78 dětí. Děti jsou rozděleny do 3 heterogenních tříd (26 dětí na třídu).

- Koťátka 2– 4 roky
- Zvídálci 4 – 6/7let
- Motýlci 4 – 6/7let

Koťátka – denní program a režim dne je podřízen mladším dětem. Většina se učí sebeobsluze, komunikaci a osvojování si hygienických návyků. Vzhledem k věku dětí, je nutné zachovat čas na adaptaci na prostředí MŠ, kolektiv a osamostatnění se. Dále se učí dodržování pravidel a navazování přátelských vztahů.

Zvídálci – děti se přiměřenou formou seznamují, prostřednictvím exkurzí, besed, přímým pozorováním, účastí na akcích s historií i současností našeho města, částečně i našeho státu. Navštěvují významná místa, poznávají kulturu, sport a tradice ve městě. Neopomenuty jsou také oblasti, které jsou zaměřené na přípravu dětí na školní docházku.

Motýlci – program je zaměřen na poznávání přírody kolem nás. Vzhledem k věku dětí klademe důraz na samostatnou a předškolní přípravu. Zvolené činnosti ve větší míře podněcují přirozenou zvědavost dětí, rozvíjí logický úsudek, vedou k vytváření vlastních myšlenek, shrnutí, vyvozování závěrů a jejich prezentaci.

Ve školním roce 2019 - 2020 je v MŠ zařazené dítě s přiznaným podpůrným opatřením č.3. (Motýlci)

Mateřská škola neuskutečňuje individuální vzdělávání. V případě zahájení informace ve Školním řádu.

4.3Přijímací řízení

Probíhá v souladu s pokyny Statutárního města Pardubic a dle Kritérií pro přijetí k předškolnímu vzdělávání.

4.4Režim dne

Režim dne je volný a má především výchovný význam. Pevně je stanovena pouze doba podávání jídla a odpočinku.

Od příchodu dětí do mateřské školy probíhají tyto činnosti:

6.30 – 8.30	hry
8.30 – 8.50	zdravotně preventivní pohybová aktivita
8.50 – 9.10	svačina
9.10 – 9.40	řízené činnost
9.40 – 11.40	pobyt venku
11.40 – 12.15	oběd
12.15 – 14.15	odpočinek dětí
14.15 – 14.40	svačina
14.40 – 16.30	odpolední zájmové činnosti

Režim dne je přizpůsobován provozu školy a věkovým zvláštnostem dětí, jejich potřebám a zájmům.

Činnosti během dne:

- spontánní činnosti
- řízené činnosti
- zdravotně preventivní pohybová aktivita
- pobyt venku
- odpočinek
- odpolední činnosti

Spontánní činnosti:

Děti mají svobodnou volbu her a pohybu v celém prostoru třídy. Využívají hracích koutků, didaktických pomůcek a konstruktivních stavebnic, které jsou dostupné.

Role učitelky:

- vhodnou motivací a pomůckami určuje cíle hry – motivační, relaxační, stimulační nebo pohybový
- ovlivňovat hru v případě konfliktů či jiných negativních projevů

Řízené činnosti

- individuální
- skupinové
- frontální – využívat nejméně – vhodné při tvořivé dramatice

Jsou založené na činnostním učení, které vede přirozenou cestou k rozvoji tvořivosti, samostatného myšlení i upevnování poznatků. A dále na aktivní účasti dítěte s minimem přijímání hotových informací. Při řízených činnostech se využívá prožitkového a interaktivního učení. Důležitá je tvořivá improvizace učitelky – tj. pružné reagování na okamžitou situaci. Všechny činnosti jsou založené na přímých zážitcích dítěte, které vychází z jeho zvědavosti a individuální volby. Jsou zaměřeny na všestranný rozvoj dítěte, při práci využíváme ŠVP a RVP.

Zdravotně preventivní pohybová aktivita

Pohyb je pro děti přirozeností a radostí.

Má rušnou část, zdravotní cviky (protahovací a posilovací) a relaxační chvílku. Je ukončeno hrou. Nejmladší věková skupina má cvičení motivované říkankami a písničkami.

Pobyt venku

Je zařazován za každého vhodného počasí, v dopoledních hodinách od 10.00 – 11.30 hod. Využíváme školní zahradu (každá třída má své pískoviště) či blízké okolí (viz. Trasy vycházek) především ke spontánní činnosti, dostatku pohybu, ale i řízených činností dle vybraného programu. Důvodem ke zrušení pobytu venku je velký mráz, prudký déšť, vichřice, inverze, velké náledí a mlha. V letních měsících přenáší učitelky ven pohybové činnosti a pokud to podmínky dovolí i činnosti řízené. V odpoledních hodinách se za příznivého počasí děti scházejí na školní zahradě, kterou využívají ke hram až do odchodu domů.

Odpočinek

Po obědě se děti na všech třídách ukládají k odpočinku s pohádkou. Každé dítě má připravené své lehátko, kde se uloží k odpočinku. Učíme děti zásadě – Neruš kamaráda, což znamená, že děti, které spánek nevyžadují, mají možnost po vyslechnutí společné pohádky si prohlížet knihu nebo si hrát s plyšovou hračkou (na lehátku). **Děti do spánku nenutíme!** U starších dětí se doba spánku zkracuje. Pyžamka si děti věší na věšáčky s dvojháčkem pro každé dítě a tím se umožňuje jejich větrání. Rodiče si berou domů pyžamka na vyprání každý týden v pátek

Odpolední činnosti

Jsou spontánní činnosti a řízené činnosti individuální nebo skupinové. V odpoledních hodinách probíhají kroužky – angličtina (celoročně) a pohybové aktivity, Od ledna do února lyžování a od března do června plavání. (viz. Organizace školního roku)

4.5 Distanční vzdělávání pro předškoláky

Škola poskytuje vzdělávání distančním způsobem, pokud je v důsledku krizových nebo mimořádných opatření (například mimořádným opatřením KHS nebo plošným opatřením MZ), nebo z důvodu nařízení karantény znemožněna osobní přítomnost ve škole více než poloviny předškolních dětí z jedné třídy.

Vzdělávání distančním způsobem mateřská škola uskutečňuje podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a Školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem.

Distanční vzdělávání bude realizováno následovně:

- 1) Učitelky u zákonných zástupců zjistí, jaké možnosti a podmínky v domácím prostředí vzdělávané dítě má (PC, tablet, tiskárna, vybavení základním výtvarným materiálem atd..) – **na třídní schůzce s rodiči.**
- 2) Učitelky dohodnou s rodičem vyhovující formu předávání pokynů a informací - **komunikace emailem.**
- 3) Učitelky budou v pravidelných intervalech zasílat dohodnutou formou zadání úkolů.

Při využití distančního vzdělávání máme stále na paměti principy předškolního vzdělávání. To znamená dítě nepřetěžovat ani nepodceňovat, zabývat se jeho celkovým rozvojem – posilovat a udržovat jeho rozvoj v oblastech, ve kterých dosahuje úspěchu, a využívat ho pro motivaci k činnostem, které jsou pro ně obtížnější. Nabízet činnosti z běžného života, z jeho okolí.

Těžiště vzdělávání spočívá především v inspirativních tipech na společné aktivity dětí a rodičů v domácím prostředí, na tvoření, čtení, didaktických hrách, pohybových aktivitách, společném poslechu hudby atd. Dále dle potřeby poskytneme dětem pracovní listy s vyznačením konkrétních úkolů dle vzdělávací nabídky.

Umožníme rodině, aby podporovala rozvoj svého dítěte přirozenými prostředky, činnostmi, které jsou běžné, srozumitelné a realizovatelné v podmínkách domova dětí.

- 4) Učitelky dohodnou se zákonným zástupcem formu kontroly plnění úkolů (zasílání fotografií, videí, předání vypracovaných pracovních listů apod.)
- 5) Učitelky budou dbát vhodné motivace dětí i zákonných zástupců a budou s nimi komunikovat tak, aby docházelo k naplnění vzdělávacích cílů RVP PV.
- 6) Po ukončení distančního vzdělávání učitelky vyhodnotí efektivitu distančního vzdělávání.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program "**Jen si děti všimněte, co všechno je na světě**" je vytvořen v souladu s RVP PV, poskytuje dětem kvalitní základy pro rozvíjení schopnosti učení, osvojení základních společenských hodnot a rozvoj osobnosti dítěte. Dává jim příležitost pracovat, přemýšlet, hovořit a tvořit.

ŠVP je tříletý. Během této doby děti získají základní informace o našem světě, o přírodním a sociálním prostředí. Každá třída si vytváří svůj vlastní třídní program, který vychází z témat ŠVP. Jak je již z názvu patrné, děti se prostřednictvím ŠVP seznamují s okolním světem a učí se v něm svobodně a kultivovaně žít.

MŠ je zaměřena na sport (formou aktivit - plavání, bruslení, lyžování, sportování v sokolovně, jóga, sportovní hry,) ale nezanedbává ani otázku kultury, techniky, mezilidských vztahů a ekologického pohledu na svět.

Každé dítě je jedinečnou osobností s různými potřebami, možnostmi a schopnostmi. Při výchovném působení respektujeme individualitu dítěte a uspokojujeme jeho potřeby. S dětmi jsme vytvořili pravidla soužití, která nám umožňují společně trávit čas v pohodě, bezpečí a příjemné atmosféře.

V průběhu výchovně vzdělávacího procesu v MŠ uplatňujeme metody a formy práce, které využívají prožitkového, kooperativního, situačního a spontánního sociálního učení. Prostřednictvím činnostního učení vedeme děti přirozenou cestou k aktivní účasti, spolupráci, rozvoji tvořivosti, samostatného myšlení a upevňování poznatků. Řídíme se pedagogickými zásadami, na jejichž dodržování upozorňoval již J.A.Komenský. (Pedagogické metody a zásady jsou podrobně rozpracovány v TVP.)

Základní formou vzdělávání je interakce mezi učitelkou a dítětem či dětmi v průběhu celého dne.

Nejpřirozenější aktivitou je pro děti předškolního věku hra, jejímž prostřednictvím postupně poznávají okolní svět. Učitelka je ve hrách pozorovatelem, iniciátorem, vedoucím, hráčem či facilitátorem.

Využíváme hry spontánní, řízené – didaktické, dramatické. (např. hry- aktivizující, zlepšující koncentraci, seznamovací, kontaktní, artikulační, komunikační, interakční, pohybové, kooperativní, průpravné, strukturované)

Činnosti s dětmi probíhají individuálně, ve skupinkách i frontálně a jsou sdružené do projektů či integrovaných bloků.

V průběhu výchovně vzdělávacího procesu využíváme všech dostupných prostředků (hraček, didaktických pomůcek, TV nářadí)

Cílem vzdělávacího programu je, aby MŠ opouštěl zvědavý, aktivní, tolerantní, otevřený a samostatný nastávající školák.

6. Vzdělávací obsah

Školní vzdělávací program je rozdělen do tří témat, kterými během tříleté docházky projde každé dítě.

- S pohádkou od podzimu do léta
- Přírodou krok za krokem
- Moje město, moje země

6.1S pohádkou od podzimu do léta

Program provází nejmladší děti pobytem v MŠ. Pomáhá jim s odloučením od rodiny a adaptací na prostředí MŠ, navazováním nových vztahů s novými kamarády, učitelkami i ostatními zaměstnanci školy. Děti se učí základním hygienickým návykům a sebeobsluze. Prostřednictvím pohádek a příběhů se seznamují s okolním světem a jeho proměnami během ročních období.

Integrované bloky:

1. Pojď si hrát
2. Kouzelný podzim
3. Zimní království
4. Jedeme na výlet
5. Jaro už je tu
6. U nás doma
7. Leť, motýlku, leť
8. Oslavy a svátky

6.2Přírodou krok za krokem

Tímto programem děti získají elementární poznatky z oblasti živé i neživé přírody. Budeme je upozorňovat na některé přírodní jevy a úkazy, neboť živá a neživá příroda jsou na sebe úzce vázány. Při poznávání přírody se budeme zabývat nejenom poznáváním přírody samé, ale budeme sledovat a zhodnocovat lidské zásahy a vliv člověka, motivovat k ochraně přírody. Povedeme děti k tomu, aby si

uvědomily, že nás příroda obklopuje, svým chováním ji spoluvytváříme, budujeme nebo naopak ničíme. Všechny nasbírané poznatky a dojmy budou děti zpracovávat a prohlubovat prostřednictvím výtvarného, hudebně pohybového a dramatického vyjadřování.

Integrované bloky:

- Vše, co potřebuji znát o sobě
- Les
- Neživá příroda
- Živá příroda
- Oslavy a svátky

6.3 Moje město, moje země

Tento program seznamuje děti přiměřenou formou prostřednictvím exkurzí, besed, přímého pozorování a účasti na akcích s historií i současností, s významnými místy, kulturou, sportem, tradicemi a zvyky našeho města a částečně i našeho státu.

Integrované bloky:

1. Jsme kamarádi a máme se rádi
2. Doprava v našem městě
3. Záchranáři v našem městě
4. Oslavy a svátky
5. Kultura v našem městě
6. Než půjdu k zápisu
7. Pověsti a historické památky našeho města, naší země
8. Povolání v našem městě
9. Sport v našem městě

Okruhy činností, dílčí vzdělávací cíle, očekávané výstupy, vzdělávací nabídka jsou rozpracovány v třídních programech. Jejich splněním získávají děti klíčové kompetence RVP.

6.4 Jak pracujeme

„Všemu je třeba učit: samozřením, samorčením a samoděním“

J.A.Komenský

Práce ve smíšených třídách

Učitelky respektují věkové zvláštnosti dětí. Současně si uvědomují, že děti nelze rozškátlkovat do tří skupin podle věku a podle toho, co už by měly v daném věku umět. Co jednomu dělá problém v pěti letech, to jiné zvládá již ve třech. Práce ve smíšené třídě umožňuje dětem vybrat si činnost podle schopností a ne podle věku! Dítě, které neoplývá stejnými schopnostmi jako jeho vrstevníci, tak netrpí pocitem méněcennosti. V ranních hrách, při pobytu venku a odpoledních činnostech se opakují složitější hry či individuální přístup pro předškoláky nebo mladší děti.

Věkově smíšené třídy jsou velmi přínosné pro děti, ale velmi náročné pro přípravu i práci učitelky. Učitelky se rozhodují, jakou činnost vyberou, jakou formou ji dětem přiblíží, jak zasáhnou v případném konfliktu, jaké nároky budou na děti klást, jak si celou práci zorganizují, atd.

Děti s cizí státní příslušností

Prvořadým úkolem učitelky je nastolit ve třídě příznivé klima pro přijetí cizince. Přiměřeným způsobem seznámit děti s předpokládanými odlišnostmi v chování cizince, rozvíjet smysl pro toleranci, pro chápání kulturních specifik, předcházet (případně odbourávat) výskyt předsudků a zažitých stereotypů vůči příslušníkům jiné národnosti, které děti mohou přebírat ze svého okolí, učit je nenásilnou formou řešit případné konflikty.

Ke každému dítěti – cizinci – přistupovat individuálně. Podle jeho schopností a znalostí připravit individuální plán.

Čtenářská gramotnost

Neboli rozvoj dovedností předcházející čtení. Dětem se vytváří prostor pro získání prožitku ze čtení, ale také základů čtenářských dovedností (např. rozlišování graf. tvarů, symbolů, převyprávění slyšeného děje, vyvozování vědomý přístup k utváření těchto dovedností umožňuje jejich aplikaci do běžného života dětí).

Environmentální výchova

Prolíná se celým vzdělávacím programem. Předmětem je výchovné, vzdělávací a osvětové úsilí, které povede děti ke spoluodpovědnosti za současný i budoucí stav přírody, společnosti a za místo, ve kterém každý z nás žije. Klademe důraz na péči o životní prostředí, ale také na problémy lidské civilizace. Je to výchova, která směřuje k souladu člověka s přírodou, s životním prostředím a zasahuje do různých oblastí jeho aktivit...

Primární prevence rizikového chování

Základním principem primární prevence rizikového chování u dětí je výchova k předcházení a minimalizaci rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací osobnosti. V rámci specifické primární prevence se zaměříme na aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování dětí. V rámci nespecifické primární prevence na veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

Talentované děti

Téměř každé dítě útlého věku je potenciálně nadané a mělo by dostat příležitost své schopnosti rozvinout. Aby se to mohlo uskutečnit, musí mít dítě možnost pracovat s různými materiály a tématy, poznávat zajímavé lidi a místa, zkoušet různé činnosti a objevovat a ověřovat si své schopnosti.

Výchova k lidským právům a toleranci

Respektujeme a zabezpečujeme práva dětí bez jakékoli diskriminace podle rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národnostního, etnického nebo sociálního původu, majetku, tělesné nebo duševní nezpůsobilosti, rodu a jiného postavení dítěte nebo jeho rodičů nebo zákonných zástupců.

Učiníme všechna potřebná opatření k tomu, aby dítě bylo chráněno před všemi formami diskriminace nebo trestání, které vyplývají z postavení, činností, vyjádřených názorů nebo přesvědčení jeho rodičů, zákonných zástupců nebo členů rodiny.

Zabezpečujeme, aby mateřská škola odpovídala standardům stanoveným kompetentními úřady, zejména v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, počtu a vhodnosti svého personálu, jakož i kompetentního dozoru.

Respektujeme právo dítěte na zachování jeho totožnosti, včetně státní příslušnosti, jména a rodinných svazků v souladu se zákonem a s vyloučením nezákonných zásahů.

Zabezpečujeme dětem formulovat své vlastní názory, právo tyto názory svobodně vyjadřovat ve všech záležitostech, které se jich dotýkají, přičemž názorům dítěte věnujeme patřičnou pozornost odpovídající jeho věku a úrovni.

Uznáváme právo dítěte na svobodu myšlení, svědomí a náboženství.

Žádné dítě nesmí být vystaveno svévolnému zasahování do svého soukromého života, rodiny, domova nebo korespondence ani zákonným útokům na svou čest a pověst.

Dítě má právo na zákonnou ochranu proti takovým zásahům nebo útokům.

Rodiče nebo v odpovídajících případech zákonní zástupci mají prvotní odpovědnost za výchovu a vývoj dítěte. Základním smyslem jejich péče musí při tom být zájem dítěte.

Uznáváme, že duševně nebo tělesně postižené dítě má požívat plného a řádného života v podmínkách zabezpečujících důstojnost, podporujících sebedůvěru a umožňujících aktivní účast dítěte ve společnosti.

Logopedická prevence

Ve všech třídách je realizována logopedická prevence. Poskytujeme dětem správný řečový vzor, podporujeme u nich rozvoj komunikačních dovedností – využíváme i neplánovaných aktivit, které vychází z momentální situace. Zaměřujeme se na poslech a převyprávění příběhů a pohádek, které jsou vázány k probíranému tématu. Každý den zařazujeme logopedickou chvíli. Upřednostňujeme výuku prostřednictvím přirozené komunikace mezi dospělým a dítětem. Procvičování jazyka a mluvidel spojujeme s pohybem, hudbou, herními činnostmi rozvíjejícími hrubou i jemnou motoriku. Souběžně rozvíjíme jednotlivé roviny jazyka – slovní zásobu, správnou výslovnost, gramatickou správnost a užití komunikace v praxi. Provádíme grafomotorická cvičení podporující rozvoj grafických projevů dětí. Využívány jsou tištěné pomůcky, logopedické zrcadlo. V budoucnu se chystáme pořídit i moderní AV techniku, která rozumným využíváním přispěje k zatraktivnění logopedických cvičení. V naší mateřské škole pracují 4 logopedické asistentky.

Vzdělávání žáků od 2-3 let

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let přijala mateřská škola opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, materiálních a personálních podmínek, životosprávy, organizace a obsahu vzdělávání. Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, více klidu, prostor k odpočinku během dne, více individuální péče, srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád, určující mantinely jeho jednání. Dvouleté dítě je egocentrické, projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, neorientuje se v prostoru a čase. Má velkou potřebu aktivního pohybu a zároveň potřebuje častější odpočinek nejen po stránce fyzické, ale i psychické. Plánování a realizace konkrétních vzdělávacích činností je přizpůsobeno možnostem a schopnostem dětí. Podle toho učitelka volí metody a formy práce. Děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály. V činnosti se průběžně střídají, jsou sladěny spontánní s řízenými. Největší prostor je ponechán volné hře a pohybovým aktivitám.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V mateřské škole jsou určena pravidla, podle kterých se vzdělávají děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Koordinátor se účastní školení, dále se v této problematice vzdělává a předává informace ostatním pedagogům školy. Na společných poradách se řeší podpůrná opatření prvního stupně,

vyhodnocuje pozorování a diagnostika dětí, u kterých učitelky zjišťují nutnost podpory. Škola spolupracuje se školským poradenským zařízením – SPC, PPP a zákonnými zástupci dětí. V rámci podpůrných opatření mateřská škola využívá kompenzačních pomůcek, asistenta pedagoga, školního asistenta.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Kroužek angličtiny

Angličtina patří mezi naše nejoblíbenější kroužky pro děti v mateřské škole. Je to kroužek, který je u nás již mnoho let, ale od té doby neztratil nic ze své popularity. Je to nejen tím, že děti seznamujeme s cizím jazykem hravou formou, takže nemají pocit, že se učí, ale i střídáním pohybových her a her, vyžadujících soustředění, takže se děti při výuce nenudí. Mezi nejoblíbenější anglické hry a aktivity patří například písničky a básničky spojené s pohybovými aktivitami. Při výuce lektorka využívá i další pomůcky, jako jsou pracovní listy, či speciální kartičky s obrázky, pomocí kterých se děti seznamují se slovíčky a jazykem. S angličtinou je samozřejmě možné pokračovat i v navazujících pololetích, kde se děti naučí i další obraty a slovíčka tak, aby mohly na základní škole plynule navázat na výuku angličtiny. Kromě snadnější výuky na prvním stupni jim angličtina v mateřské škole pomůže překonat strach z cizích jazyků.

Sportování napříč sezónami

V rámci sportování napříč sezónami se v mateřské škole snažíme o to, aby děti považovaly sportování za samozřejmou součást svého života a vytvořily si tak už v raném věku kladný vztah k pohybu i zdravému životnímu stylu. Dbáme na to, abychom se vyvarovali srovnávání se, aby sportovaly všechny děti bez rozdílu, spolupracujeme s ostatními trenéry a díky tomu můžeme dětem předat maximum zkušeností při každé sportovní aktivitě. Dále také dbáme na všestrannost, nezapomínáme na zdravou životosprávu, správné držení těla, přínosem je pobyt v kolektivu. V neposlední řadě se děti učí osvojovat si pravidla hry fair play, seznamují se s tím, jak sportovat bezpečně.

7. Evaluační systém

Cílem evaluace je ověřovat a zlepšovat kvalitu mateřské školy, podmínek vzdělávání a výchovně vzdělávacího procesu a tím zkvalitnit každodenní práci v mateřské škole.

Systém řízení kvality činnosti školy jako celku, tedy hodnocení a evaluaci rozdělujeme na tyto oblasti:

- Evaluace na úrovni třídy - vnitřní
- Evaluace na úrovni školy – vnější

7.1 Evaluace na úrovni třídy – vnitřní

Na úrovni třídy hodnotíme výsledky a efektivitu jednotlivých integrovaných bloků a všestranný rozvoj jednotlivých dětí. Do této oblasti evaluace zahrnujeme i sebehodnocení pedagogů.

Nástroje:

- Společné pedagogické porady učitelek (průběžné hodnocení výsledků práce a stanovení dalších výchovně vzdělávacích postupů) – 1 x za 3 měsíce nebo podle potřeby i častěji **zodpovídají p.učitelky na třídách**
- 1 x za měsíc nebo podle dokončení integrovaného bloku pravidelné vyhodnocení plnění třídního programu a zpětná vazba integrovaného bloku – písemně do TP **zodpovídají p.učitelky na třídách**
- Diagnostika dětí (záznamy o rozvoji dítěte) **průběžně dle potřeby , minimálně 2 x za rok - zodpovídají p.učitelky na třídách**
- Průběžná autoevaluace pedagoga **je součástí evaluace integrovaných bloků , zodpovídají p.učitelky na třídách**
- Průběžná vzájemná hospitační činnost
- Hospitace ředitelky a zástupkyně MŠ ve třídách

7.2 Evaluace na úrovni školy – vnější

Podmínky předškolního vzdělávání (kvalita podmínek)

- Věcné, materiální podmínky
- Životaspráva dětí
- Psychosociální podmínky
- Organizace
- Řízení školy

Naplnění cílů ŠVP a soulad s RVP PV

- Respektuje vzdělávací obsah cíle RVP PV?
- Vychází z podmínek školy?
- Obsahuje promyšlený systém cílů?
- Obsah vzdělávání umožňuje dosahování vzdělávacích cílů?
- Obsahuje systém evaluace hodnocení?

Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání

- Je realizovatelný ŠVP a umožňuje způsob rozpracování tematických celků v rámci TVP?

- Vyhovuje obsahově TVP jednotlivým třídám?
- Přináší vzdělávací nabídka očekávané výsledky?

Práce pedagogů

- Využívají pedagogové dostatečně metod a forem prožitkového a činnostního učení?
- Mají dostatek prostoru pro vlastní tvořivou práci?
- Jsou TVP svazující, nebo mohou pružně reagovat na přání a potřeby dětí?
- Poskytují prostor pro samostatné objevování a tvůrčí činnosti?
- Je atmosféra ve třídě vstřícná, přátelská, cítí se děti ve třídě bezpečně a jistě?
- Zajišťují dětem pravidelný rytmus a řád, který je flexibilní a respektuje jejich individuální potřeby?
- Využívají adekvátní didaktické prostředky, zabezpečují pro činnost vhodné prostředí?
- Ve vztazích mezi sebou a dětmi navzájem vytváří atmosféru důvěry, porozumění, toleranci a ohleduplnosti?
- Ve vztazích s rodiči se snaží o oboustrannou důvěru a otevřenost, je vstřícná, ochotná spolupracovat?
- Je poměr spontánních a řízených činností v denním programu vyvážený?
- Je evaluační činnost smysluplná a jsou z ní vyvozovány závěry pro další práci?

Práce provozních zaměstnanců

- Sebekriticky zjistit a posoudit úroveň vlastní práce vzhledem k podmínkám daným PVP PV A ŠVP
- Kriticky zjistit a zhodnotit kvalitu podmínek mateřské školy

- zodpovídá zástupkyně ředitelky na základě vyplněných autoevaluačních dotazníků od všech zaměstnanců MŠ

Výsledky vzdělávání

- Portfolio dítěte (informace od rodičů, záznamy a poznámky o individuálních zvláštěnostech dítěte, o zdravotním stavu)
- Průběh adaptačního procesu
- Úroveň připravenosti dětí do ZŠ

- zodpovídají p.učitelky na třídách

7.3 Techniky evaluace a hodnocení

Rozhovory, diskuse, porady, pozorování, hospitace, analýza plánů, různé typy dotazníků, hodnotící zprávy, záznamy z pozorování, individuální rozhovory – s rodiči na jejich žádost, individuální plány pro odklady ŠD a cizí státní příslušníky, složky dětí, fotodokumentace

Objekty hodnocení

Průběžně a závěrečně hodnotíme:

- Ve vztahu k dítěti (kvalitu individuálního rozvoje a učení, individuální pokroky)
- Ve vztahu k pedagogovi (kvalita práce, profesní rozvoj)
- Ve vztahu k vlastní osobě – sebehodnocení

Kriteria hodnocení

- Hodnocení individuálního rozvoje dítěte
- Hodnocení pedagogů a dalších zaměstnanců
- Hodnocení vedení a řízení školy